Data publikacji: 05.02.2024

AKTUALNOŚCI

Wykład łódzkiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej

Sprawa Operacyjnego Wyjaśniania o kryptonimie 'Konsul" prowadzona przez Wojskową Służbę Wewnętrzną w latach 1978-1981

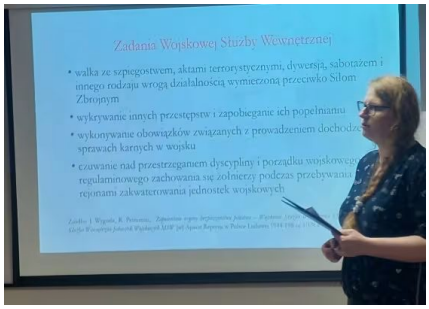

W dniu 06.02.2024r. grupa ponad dwudziestu skazanych m??czyzn wzi??o udzia? w wyk?adzie dr Katarzyny Gruszki pt.: „ Sprawa Operacyjnego Wyja?niania o kryptonimie "Konsul" prowadzona przez Wojskow? S?u?b? Wewn?trzn? w latach 1978-1981”. Wyk?ad dotyczy? udzia?u polskich ?o?nierzy w Mi?dzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Indochinach – mi?dzynarodowy organ kontroli powo?any na mocy zawartych w Genewie w 1954 porozumie? (podpisanych uk?adów i z?o?onych deklaracji, ??cznie 12 dokumentów), ko?cz?cych negocjacje w sprawie przysz?o?ci Indochin. Komisja, sk?adaj?ca si? z delegacji Indii, Kanady i Polski, prowadzi?a prace w latach 1954–1975 w Wietnamie, Kambod?y i Laosie.

Prelegentka skupi?a uwag? osadzonych na postaci Zenona Celegranta, który b?d?c podoficerem zawodowym polskiego wywiadu wojskowego, zosta? oddelegowany do s?u?by jako radiooperator-radiotelegrafista w Mi?dzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Wietnamie. W marcu 1975 zosta? zwerbowany przez CIA. Raporty wywiadowcze przesy?a? do Stanów Zjednoczonych pod tajne adresy pocztowe. Po powrocie do Polski 20 marca 1975 Celegrat kontynuowa? wspó?prac?, przekazuj?c Amerykanom mikrofilmy z informacjami dotycz?cymi 69 Leszczy?skiego Pu?ku Artylerii Przeciwlotniczej, ujawniaj?c polski system obrony przeciwlotniczej. W 1979, po wykryciu i udokumentowaniu szpiegostwa na rzecz USA przez SB zosta? skazany na 25 lat wi?zienia. W 1990 zosta? zwolniony na mocy amnestii. Przypadek ten sk?oni? ówczesn? Wojskow? S?u?b? Wewn?trzn? do wnikliwego analizowania funkcjonowania polskiego personelu wojskowego stacjonuj?cego w Wietnamie pod k?tem wspó?pracy ze s?u?bami wywiadowczymi innych pa?stw w ramach operacji „Konsul”.

Udzia? osób skazanych w wyk?adach dotycz?cych najnowszej historii polski jest elementem oddzia?ywa? resocjalizacyjnych ukierunkowanych na rozwijanie umiej?tno?ci poznawczych oraz pokazaniem im ciekawych form sp?dzania czasu wolnego w ramach zaj?? kulturalno-o?wiatowych. por. Micha? Pietrasik